

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de leden van de vaste commissie voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

DATUM 25-03-2026
ONDERWERP Commissiedebat Klimaatakkoord Gebouwde Omgeving

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Op 25 maart staat het Kamerdebat Klimaatakkoord Gebouwde Omgeving gepland. Energy Storage NL, Energie Samen, FME en Holland Solar vragen uw aandacht voor het cruciale belang van lokale energieopslag als randvoorwaarde voor verdere verduurzaming van de gebouwde omgeving.

In toenemende mate zien wij dat netcongestie niet alleen op hoog- en middenspanningsnetten speelt, maar ook het laagspanningsnet bereikt. Dit heeft concrete gevolgen voor woningbouw en verduurzamingsprojecten, omdat nieuwe woonwijken niet altijd meer kunnen worden aangesloten. Hierdoor ontstaat lokaal de noodzaak om vraag en aanbod van energie beter op elkaar af te stemmen. Energieopslag is daarbij essentieel, omdat het mogelijk maakt energie tijdelijk op te slaan wanneer er een overschot is en deze weer beschikbaar te maken wanneer tekorten dreigen. Dat kan bijvoorbeeld via batterijen, zoals thuis- en buurtbatterijen die kortdurende pieken opvangen, maar ook via warmtebuffers die juist geschikt zijn om langere perioden te overbruggen. Zonder voldoende opslagcapaciteit zal verdere elektrificatie en verduurzaming van woningen steeds vaker stuiten op fysieke grenzen van het elektriciteitsnet.

Vandaar dat we pleiten voor:

1. Het vergroten van prikkels voor slimme lokale energieopslag
2. Voorkomen van dubbele energiebelasting en vereenvoudiging btw-regels
3. Stimuleren van buurtopslag en collectieve systemen

1. Vergroot prikkels voor slimme lokale energieopslag

Om lokale energieopslag daadwerkelijk op schaal van de grond te laten komen, zijn sterkere en gerichtere prikkels nodig die eigen verbruik van lokaal opgewekte energie stimuleren. Uit recente praktijktests van Vereniging Eigen Huis blijkt dat het gebruik van thuisbatterijen het aandeel eigen verbruik van opgewekte zonne-energie met ongeveer dertig procent kan verhogen¹. Ondanks deze systeemvoordelen is het inzetten van lokale opslag voor eigen gebruik momenteel vaak nog financieel onvoldoende. Dat is opmerkelijk, omdat lokale opslag juist bijdraagt aan een hoger aandeel duurzame energie, aan CO₂-reductie en aan meer flexibiliteit op lokaal niveau, waardoor netcongestie wordt verminderd. Bovendien kan slimme aansturing van opslaginstallaties leiden tot lagere energiekosten voor gebruikers.

Op dit moment ontbreekt echter een structurele financiële waardering voor huishoudens en groepen kleinverbruikers die actief bijdragen aan het lokaal balanceren via opslag van vraag en aanbod. De maatschappelijke besparingen die ontstaan doordat zij het net ontlasten, landen niet bij deze partijen zelf, maar komen veelal terug bij de netbeheerders. Er zou daarom kunnen worden nagedacht om vergoedingen te geven vanuit netbeheerders aan huishoudens met opslag die het net helpen te balanceren. Daarvoor zijn dan ook contracten nodig op lokaal niveau zoals we deze al kennen op hogere netten, denk bijvoorbeeld aan een capaciteitsstruikingcontract voor groepen kleiverbruikers waardoor lokale opslag proactief kunnen worden ingezet om netcongestie in de wijk op te lossen.

¹ <https://ce.nl/publicaties/proefopstellingen-thuisbatterijen-vereniging-eigen-huis/>

Wij verzoeken daarom het kabinet om maatregelen in kaart te brengen die slim gebruik van lokale opslag stimuleren en deze te implementeren, mede als alternatief voor de salderingsregeling na 2027.

2. Voorkom dubbele energiebelasting en vereenvoudig btw-regels

Hoewel dubbele energiebelasting voor grootschalige batterijen inmiddels is afgeschaft, geldt deze nog steeds voor lokale energieopslag zoals thuisbatterijen en bidirectioneel laden. In de huidige systematiek wordt zowel bij het laden als bij het ontladen energiebelasting betaald. Het ministerie van Financiën heeft eerder erkend dat dubbele belasting onwenselijk is, maar geeft aan momenteel geen uitvoerbare oplossing te zien². Een praktische en controleerbare mogelijkheid zou zijn om een aparte meter te gebruiken bij thuisbatterijen, zodat onderscheid kan worden gemaakt tussen eigen verbruik en teruglevering en dubbele heffing kan worden voorkomen.

Daarnaast pleiten wij voor een btw-tarief van nul procent op lokale energieopslag. Sinds 2023 geldt dit tarief al voor zonnepanelen, terwijl batterijen daar functioneel mee samenhangen. De huidige regeling voor btw-teruggave is complex en administratief belastend voor huishoudens én voor de Belastingdienst. Een gelijk fiscaal regime voor zonnepanelen en batterijen voorkomt verwarring, verlaagt uitvoeringskosten, vergroot het draagvlak onder burgers en stimuleert investeringen. Tegelijkertijd blijven de budgettaire gevolgen beperkt, omdat een groot deel van de batterijen nu al via bestaande routes voor btw-teruggave in aanmerking komt. Daarnaast sluit dit aan bij Europese kaders voor btw-behandeling van klimaattechnologie.

3. Stimuleer buurtopslag en collectieve systemen

Naast individuele toepassingen biedt lokale opslag op wijk- en buurniveau aanzienlijke kansen om het energiesysteem efficiënter en robuuster te maken. In projecten zoals Joule4Joule wordt zichtbaar hoe lokaal opgewekte energie daadwerkelijk binnen dezelfde wijk kan worden benut. Dergelijke initiatieven tonen aan dat collectieve opslag technisch haalbaar is en ook maatschappelijke meerwaarde oplevert.

Toch ontbreekt op dit moment een samenhangend beleidskader dat dergelijke collectieve systemen structureel ondersteunt. Veel bestaande regelingen zijn nog ingericht per technologie of sector, waarbij afzonderlijk wordt gekeken naar elektriciteit, warmte en opslag, in plaats van naar integrale energiesystemen. Daarnaast zijn instrumenten vaak gericht op individuele huishoudens, terwijl groepen kleinverbruikers – zoals energiegemeenschappen – tussen wal en schip vallen. Juist deze groepen kunnen een belangrijke rol spelen in het ontlasten van het net, omdat zij gezamenlijk flexibiliteit kunnen organiseren en investeringen kunnen bundelen.

Een extra belemmering is dat het vormen van zulke collectieven organisatorisch complex is. Het vergt tijd, juridische expertise, financiering en coördinatie om bewoners, netbeheerders, gemeenten en marktpartijen in één werkbaar structuur samen te brengen. Er ontbreekt een structureel kennisprogramma dat initiatiefnemers begeleidt en dat opgedane ervaring systematisch borgt en verspreidt. Zonder dergelijke randvoorwaarden blijven succesvolle pilots geïsoleerde voorbeelden en wordt opschaling bemoeilijkt.

Afrondend

Wij hopen dat u bovenstaande suggesties wilt inbrengen tijdens het debat. Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met Jeroen Neefs, directeur Energy Storage NL, via: jeroen.neefs@fme.nl

² <https://www.energystoragenl.nl/2023/08/25/uitvoerbaarheid-staat-dubbele-energiebelasting-voor-thuisbatterijen-in-de-weg/>